

PRAVILNIK

O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O POGODNOSTIMA I GODIŠNJEM ODMORU ZATVORENIKA KOJI IZDRŽAVAJU KAZNU ZATVORA U ZAVODU ZA IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA I DRUGIH MJERA BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

U Pravilniku o pogodnostima i godišnjem odmoru zatvorenika koji izdržavaju kaznu zatvora u zavodu za izvršenje krivičnih sankcija i drugih mjera Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 34/05 i 38/06), u članu 8. iza stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

"Zatvoreniku dok se nalazi na liječenju u zdravstvenoj ustanovi van zavoda, ne mogu se odobravati vanzavodske pogodnosti".

Dosadašnji stav 3. člana 8. ovog Pravilnika postaje stav 4.

Član 2.

U članu 10. umjesto riječi "žalbe" treba da stoji riječ "pritužbe".

Član 3.

U članu 10.c. u stavu 2. umjesto riječi: "putna isprava" treba da stoje riječi: "isprava koja se može koristiti za prelazak državne granice".

Član 4.

U članu 10.g. u stavu 2. iza riječi: "ličnu kartu" dodaju se riječi: "ili drugi dokument ako je lična isprava privremeno zadržana shodno članu 10.c. ovog Pravilnika".

Član 5.

U glavi "IV a. - Osnovna prava i dužnosti u odobravanju i korištenju pogodnosti", iza člana 10.h. dodaje se podnaslov Odjeljka sa članovima, koji glasi "Mjere zabrane i nadzora osobe tokom korištenja pogodnosti:

Član 10.i.

Pogodnosti je moguće odobriti sa ili bez nadzora. Nadzor se obavezno određuje ako je pogodnost koja se koristi izvan zavoda odobrena:

- a) osobi osuđenoj na kaznu zatvora do 10 godina za krivična djela genocida, krivična djela protiv humanosti, ratne zločine, terorizam, nedopuštenu proizvodnju i promet drogama, sprječavanje povratka izbjeglica i raseljenih osoba;
- b) osobi osuđenoj na više od 10 godina zatvora, bez obzira na vrstu krivičnog djela;
- c) alkoholičaru, ovisniku o drogama ili višestrukom povratniku.

Za lica iz stava 1. tačke a) i b) ovog člana, prilikom razmatranja mogućnosti odobravanja pogodnosti, zavod je pored općih i posebnih uvjeta i kriterija, dužan prethodno pribaviti i mišljenje nadležne policijske uprave i nadležnog općinskog organa socijalne zaštite, da li bi boravak na slobodi mogao izazvati negativne reakcije socijalne sredine i ocjenjivati ih posebno u vezi sa odredbama člana 10.a. i 10.b. ovog Pravilnika.

Ukoliko se licima iz stava 2. ovog člana odobri pogodnost izvan kruga zavoda, obavezno se određuje nadzor.

Član 10.j.

Osim lica iz stava 1. tačke a) i b) člana 10.i. ovog Pravilnika, za sva ona lica za koja se procijeni da bi njihov boravak na slobodi mogao izazvati negativne reakcije socijalne sredine, prije razmatranja mogućnosti odobravanja pogodnosti, pored ostalih uvjeta, zavod je dužan prethodno pribaviti mišljenje nadležne policijske uprave i nadležnog općinskog organa socijalne zaštite i ocjenjivati ih posebno u vezi sa članom 10.a. i 10.b. ovog Pravilnika, pa ukoliko odobri pogodnost izvan zavoda, istovremeno će odlučiti da li će se data pogodnost koristiti sa ili bez nadzora.

Član 10.k.

Osuđena lica prema kojima je izrečena kazna dugotrajnog zatvora, mogućnost dobijanja pogodnosti koje se koriste van kruga zavoda, stižu tek nakon izdržane 2/3 kazne, uz obavezno određivanje nadzora.

Kazna dugotrajnog zatvora može se izvršavati u posebnom odjeljenju zavoda zatvorenog tipa u odvojenim prostorijama za boravak ostalih zatvorenika i uz mjere pojačanog nadzora.

Pod pojačanim nadzorom unutar zavoda podrazumijeva se posmatranje i češća kontrola zatvorenika noću i danju, a izvršava se na način da ne remeti svakodnevne aktivnosti.

Način, kontrolu i odgovorna lica u izvršavanju pojačanog nadzora iz stava 3. ovog člana, određuje upravnik zavoda putem pisane odluke.

Član 10.l.

Kada nije obavezno predviđen nadzor, da li će upravnik odrediti takvu mjeru, predstavlja faktičko pitanje svakog konkretnog slučaja i zavisi od iskustva, znanja, shvatanja i poznavanja stvari i konkretnog pravnog slučaja od strane određenog ovlaštenog lica, odnosno službe procjene i tretmana.

Te okolnosti traže postojanje određenih činjenica, odgovarajuće procjene, podataka, saznanja, informacija, obavijesti organa, građana ili drugih osoba, odgovarajućih indicijalnih činjenica, što predstavlja pojam dovoljno osnova za sumnju, odnosno potrebu procjene nadzora uz sve druge okolnosti, kao što su: vrsta i težina krivičnog djela, način izvršenja djela, njegove posljedice, položaj žrtve, izrečena kazna, ranija osuđivanost, ranije ponašanje, porodične prilike, materijalna i socijalna situacija, sklonosti mijenjanju mjesta boravka ili stalnog kretanja iz mjesta u mjesto, kao i druga slična ponašanja.

Procjena situacije je utvrđivanje postojećeg stanja na temelju poznatih informacija, tj. elemenata i kriterija, radi predviđanja budućeg toka djelovanja i pripreme varijanti rješenja za donošenje odluke. Do procjene se dolazi analizom informacija i podataka, uopćavanja i međusobnim povezivanjem informacija o pojavama i događajima.

Član 10.m.

Službe tretmana u zavodu samostalno ili putem ovlaštenog službenika, prate stanje, vode evidenciju, prikupljaju podatke i analiziraju pogodnosti koje se koriste van zavoda uz ostvarenje stalnog kontakta sa policijskom upravom mjesta korištenja pogodnosti u cilju praćenja i obavještanja o ponašanju osuđenog lica.

Kada uprava zavoda naredi primjenu mjera zabrane ili nadzora ili ostalih mjera zabrane uz korištenje pogodnosti, kao što su ograničeno kretanje, boravak na užem mjestu, javljanje u policijsku stanicu ili drugom određenom organu, zabrane sastajanja sa određenim osobama ili privremenog zadržavanja "isprave koja se može koristiti za prelazak državne granice" ili vozačke dozvole, u slučaju odstupanja od predviđenog ponašanja ili nepravilnog korištenja pogodnosti, dužna je odmah izdati naredbu o vraćanju takvog lica u zavod kao i prema ocjeni okolnosti narediti sprovođenje.

Do dolaska zavodske službe obezbjeđenja, uprava zavoda će zatražiti od policijske uprave zadržavanje takvog zatvorenika kao i drugu pomoć ukoliko postoji bojazan od sakrivanja i bjekstva.

Član 10.n.

Zatvorenik koji koristi pogodnosti van zavoda, uz određene mjere zabrane, u pisanom aktu će se upozoriti da ukoliko prekrši naložene obaveze ili zabrane da će se korištenje pogodnosti prekinuti uz obavezu za vraćanje u zavod odmah ili u postupku sprovođenja.

Zatvorenik kod kojeg se, osim navedenih okolnosti iz člana 10.d. i 10.e. pojave okolnosti koje ga sprječavaju da se pridržava uvjeta ili ograničenja iz odobrenja-dozvole pogodnosti, dužan je kontaktirati zavod, policijski organ ili drugi određeni državni organ i postupati po uputama ili naredbama navedenih organa, zavisno od toga da li je pogodnost odobrena sa ili bez nadzora, kao i od vrste određene mjere zabrane, zahtjeva, uvjeta, ograničenja ili obaveze.

Član 10.o.

Osim obaveznog nadzora, potreba za određivanjem mjera nadzora će se ocjenjivati i određivati prilikom svakog odobravanja pogodnosti.

Nadležna služba zavoda dužna je pored procjene rizika i drugih okolnosti u skladu sa članom 10.a. i 10.b. Pravilnika, prilikom odobravanja pogodnosti, pratiti ponašanje i tretman osuđene osobe i to redovno, organizirano uz sistemsko zapažanje i praćenje navedenih osoba primjenom savremenih penoloških metoda, odnosno u skladu sa članom 18. Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera.

Mjere nadzora mogu trajati dok postoji potreba, a najduže 15 dana do isteka kazne.

Član 10.p.

Ukoliko se osuđeno lice ili zatvorenik krije, nalazi u bjekstvu ili se nalazio u bjekstvu u daljnjem toku izdržavanja kazne može koristiti pogodnosti van zavoda, samo uz primjenu mjere zabrane, odnosno nadzora.

Izuzetno, ukoliko se lice iz stava 1. ovoga člana u daljnjem toku izdržavanja kazne primjerno ponaša, razvija ličnu odgovornost za vlastite postupke, ima aktivno učešće u svom tretmanu, ozbiljno ispoljava da prihvata pozitivne društvene vrijednosti i ukoliko dodatne okolnosti vezane za ličnost osuđenog jasno ukazuju da je u značajnoj mjeri postignuta svrha kažnjavanja, uzimajući u obzir smisao člana 44. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, mogu mu se odobriti pogodnosti i bez mjere zabrane, odnosno nadzora.

Član 10.r.

Zavodska uprava koristi "nadzor" kako bi mogla procijeniti opasnost koja prijete od svakog zatvorenika, osigurati da svaki zatvorenik bude podvrgnut uvjetima sigurnosti, a sve u cilju sprječavanja bjekstva zatvorenika i zaštite javnosti - javnog poretka, na način da nadzirani proces dovede do tačke sigurnog puštanja zatvorenika u zajednicu za vrijeme izdržavanja kazne zatvora i održavanja ravnoteže između programa sigurnosti i socijalne reintegracije.

Nadzor podrazumijeva uvid u djelatnost i ponašanje zatvorenika koji se provodi redovno, organizovano i sistematski, primjenom mjera zabrane, obavještavanja, oduzimanja nedozvoljenih predmeta, privremenim zadržavanjem isprava, praćenjem osoba, predmeta ili događaja, vizuelno ili putem tehničkih metoda i sredstava.

Mjere zabrane su:

1. zabrana napuštanja boravišta i
2. zabrana putovanja.

U ostale mjere zabrane spadaju:

- a) zabrana posjećivanja određenih mjesta ili područja,

- b) zabrana boravka u blizini nekih institucija određene vrste,
- c) zabrana sastajanja s određenim osobama,
- d) zabrana posjećivanja neke određene adrese ili adresa,
- e) zabrana promjene mjesta korištenja pogodnosti,
- f) zadržavanje isprave-privremeno, koje se mogu koristiti za prelazak državne granice i vozačke dozvole,
- g) zahtjev za povremeno javljanje policijskoj upravi ili drugom određenom državnom organu,
- h) zahtjev da period pogodnosti van zavoda prema zatvoreniku bude predmetom bliskog nadzora,
- i) zahtjev za prebivanjem na određenoj adresi,
- j) zahtjev da se bude na određenoj adresi u određeno vrijeme.

Upravnik zavoda uz korištenje pogodnosti može izreći mjere zabrane i ostale mjere zabrane, bilo zasebno ili zajedno, kao i traženje od nadležne policijske uprave ili drugog organa, povremeno ili stalno informisanje ili izvještaj o načinu ponašanja i korištenja pogodnosti od strane zatvorenika ili odrediti prilikom izlaska u grad od mjesta sjedišta zavoda udaljeno više od 5 kilometara, da zatvorenici mogu posjetiti takvo mjesto samo uz prethodno pismeno odobrenje upravnika u kojem mora biti navedeno takvo mjesto, shodno članu 10.f. ovog Pravilnika.

U toku izdržavanja kazne, mjeru zabrane ili nadzora, određuje i ukida upravnik zavoda.

Protiv odluke upravnika iz stava 5. ovog člana, zatvorenik može uputiti predstavku ili drugi podnesak Ministarstvu pravde BiH, inspektoratu zaduženom za nadzor rada zavoda, ili uputiti pritužbu Državnom ombudsmanu. Navedene podneske u cilju zaštite svojih prava zatvorenik može upućivati pojedinačno ili kumulativno po svom slobodnom izboru i redosljedu bez ikakvih ograničenja.

Član 10.s.

Mjere zabrane i ostale mjere zabrane naređene uz odobrenje o korištenju pogodnosti, izvršava nadležni policijski organ ili drugi određeni državni organ.

Upravnik zavoda je dužan organima policije mjesta sjedišta zavoda i mjesta korištenja pogodnosti, osim obavijesti o svim zatvorenicima koji koriste pogodnosti na području njene nadležnosti dostaviti i sve pisane odluke o svim određenim mjerama zabrane, zahtjevima, kao i sve važne informacije koje mogu biti od značaja za pitanja sigurnosti i zaštite javnog poretka.

Upravnik zavoda je dužan sve pisane odluke i informacije iz stava 2. ovog člana, dostaviti i drugom državnom organu, koji je određen za izvršenje mjera zabrane, određenog zahtjeva ili nadzora.

Prilikom određivanja mjere zabrane napuštanja boravišta, zavod će odrediti mjesto u kojem će zatvorenik boraviti dok traje pogodnost, kao i granice van kojih se zatvorenik ne smije udaljavati, s tim da takvo mjesto može biti ograničeno na "dom zatvorenika", a kod zabrane putovanja, osim privremenog zadržavanja isprava ili vozačke dozvole, ukoliko se iste nalaze u zavodu, može predložiti Sudu njihovo oduzimanje shodno članu 113. Zakona.

Prilikom određivanja mjera povremenog javljanja određenom organu, upravnik zavoda će u saradnji sa tim organima naznačiti službeno lice kojem se zatvorenik mora javljati, rok u kojem se mora javljati, kao i način vođenja evidencije o javljanju zatvorenika.

Prilikom određivanja zabrane posjećivanja određenih mjesta ili područja, kao i zabrane boravka u blizini nekih institucija određene vrste, zavod će odrediti mjesto i područje te udaljenosti, ispod koje im se zatvorenik ne smije približiti, a prilikom mjere zabrane sastajanja sa određenim licima, zavod će odrediti razdaljinu ispod koje se zatvorenik ne smije približiti određenom licu.

U postupku izvršenja mjera iz stava 1. ovoga člana upravnik zavoda može zatražiti provjeru naređenih mjera zabrane, kao i obavijest od organa nadležnog za njihovo izvršenje.

Član 10.t.

Pravilnost rada službe tretmana i korištenja pogodnosti, izdavanja mjere zabrane ili nadzora, vrše unutrašnje kontrolne službe zavoda i upravnik zavoda, a pravilnu primjenu Zakona ili propisa, odnosno njihovu kontrolu i ocjenu, ovlašten je da izvrši inspektor Ministarstva pravde BiH u postupku vršenja nadzora nad radom zavoda."

Član 6.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu u roku od 8 (osam) dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".